

Aga stoji in stojijo Turci
In nad žalostnim prizorom
Pasejo oko si srdito.
Krvi žejo grozno si gasijo
Z vlaško krvjo, z vlaško muko.
Poskakuje srce jim veselja;
Vsi na glas se krohotajo
Na lep prizor, kedar raja,
Kedar pseta padajo na zemljo.
Had *) prokleti tako se krohoče
Ko se grešnik v večnih mukah joče.

Turci niso ponehali,
Jenjali so konji dobri,
Zavlečeči ravno polje
Z mesno brano, grozno živo;
Ponehali, — postajali.

Takrat aga: „Glejte hlapci,
Crka raja, crka harač, hlapci;
Ali pojďte, vzdignite mi rajo —
Morda rešite mi harač.“

Hlapci slabí slabšega gospoda
Tróstroke so biče vzeli
Ter od brzih konj so odskočili,
Na pol mrtvo rajo še pretepat,
Da se morebit oživé zopet.

Trak trostroki, grozni biča,
Ki ga vodi roka urna,
Po brezčutnem žvižga zraku,
Ter s trostrokim zobom tiho
Mučeničko grize meso,
In krvave stvarja vrelce;
Ak spodtakne se desnica urna
Po telesu črno-modrih
Kač podobe grozen piše,
Dok nesrečna pod njim žrtva izdiše.

„Ajde raja, ajd ***) na noge,
Ajd na noge psi kristjanski!“
Z turških ust po polju se razlega.
Kdor je jači onemogle
Pod udarci zbira duhe,
In na slabe noge se opira;
Kdor je slabji, kakor v večnem spanju
Sliši klete le besede,
In čuteči zbadalo nemilo
Že na pol zgubljeno oživlja dušo,
Ter se miče in čveteronožno
Po zelenem leze polju,
Dokazuje to, da ne le zadnja
Tromba mora mrtve k sodbi budit,
Ker trostroki delajo to biči.

Ko prileže vsa krvava
Do šotorja raja tužna,
Divji aga, spaka grda
„Harač, raja, karač!“ kliče
„Harač, harač al še hujše biče!“

Stvarnik pticam dal nebó najvikši,
Tihe luknje in preljube gnjezda;
Ribam vode in nezmrerno morje,
Hišo iz stekla, naj se v nji množijo;
In zverini travnike in gore,
Hladne luknje in zelene loge;
Revni raji? Dal še suhe skorje
Kruha ni, da s solzami jo kvasi.
Pa kaj pravim? Dale so nebesa
Pa pobral je vse požrešni Turčin. (Dal. prih.)

*) Had == hads grški.

**) Ajde, ajd == poklic; na, na noge!

Kratkočasnice.

* Neki oče je rekel svoji hčerki: „Ženska, ktera se moži, dobro storí, a ona, ktera devica ostane, storí še bolje“. — „Pustite me tedaj, oče, da storim dobro, a druge naj storé bolje“ — zavrne očetu prebrisana hčerka.

* Neka gospodinja je iz službe djala svojo deklo, ker dalje ni mogla strpeti nečednosti njene. Pri odhodu jo prosi dekla, naj jej tega ne zapiše v spričalo, ker bi jej škodilo pri vdinjanji v drugo službo. Gospodinja jej toraj zapiše v spričalo to-le: „Katra Zamuzanka nima druga pogreška razen tega, da se zeló — vode bojí.“ „Pučki Prij.“

Dopisi.

Iz Gradca. (*Odgovor preuz. škofa Strosmajera*) na čestitko od tukajnjih Slovanov mu poslano, glasi se tako-le: „Plemenita gospodo! Moga se srdca živo kosnuše čuvstva, koja mi u cienjenoj pouzdanici Vašoj za rād moj na sadašnjem crkvenom sborištu prijateljski izraziste. Primitate ovim najsardačniju zahvalnost i ostajte uvjereni, da će i odsje svako moje djelovanje to za crkvu to za našu domovinu biti odjekom moje svosti i mojega obsvjedočenja. Bog Vas, gospodo, blagoslovio i pratio po svih stazah Vaših, e da biste crkvi i otačbini koristni bili! Sobitom ljubavlju ostajem

Vam iskreno udani Strosmajer biskup.“

U Rimu pri svetom Jerolimu slovinskem dana 16. ošujka 1870.

Iz Gradca. (*Za potovajočega učitelja kmetijstva*) si je družba kmetijska naša po razglasu odborovem od 22. marca l. l. izvolila gosp. P. N. Feuserja, ki je poprej bil potovajoč učitelj kmetijstva pri dunajski družbi kmetijstva. Mi gosp. Feuserja dobro poznamo iz tehničnih gospodarskih sestavkov, ki so jih že večkrat prinesle „Novice“. *) Njegova naloga je, da vsako leto potuje po deželi in se udeležuje podružničnih séj in družbenih zborov; šel bo pa tudi, ako ga kaka podružnica želi, na tabore kmetijstva govorit in podučevat.

Iz Hrvaškega. (*Franjo Žužel*), mnogozasluženi župnik in rodoljub z dušo in telesom, ki je z zaporom okusil tudi „liberalizem“ nove ère, je na gornji Reki 13. dan u. m. umrl. Z njegovo smrtjo zgubi domovina največega boritelja svojih pravic. Večna mu slava!

Iz Trsta 12. aprila. — Tudi drugi naš poslanec Conti se je vrnil iz Dunaja nazaj ter je opravičil svoj izstop iz državnega zборa tako, da so zdaj zadovoljni tudi taki, ki so poprej grajali Conti-a in Hermet-a, da sta s Slovenci vred slovó dala Dunaju. Hermet je neki rekel, da nikoli več ne sprejme poslanstvu v državni zbor. — V Kopru se je 10. dan t. m. proti večeru zgodilo nekaj, kar očitno priča, kamo pridemo z „brezversko“ propagando. Šla je namreč procesija iz cerkve memo neke kavarne; ondi so stali laški „liberalci“, ki se tu zovejo „liberi pensatori“ in nalašč se ni odkril nobeden. To pa je izbudilo tako nevoljo med pobožnim ljudstvom, da so nekteri iz procesije planili nad te zasmehovalce katoliškega običaja in se je v kavarni boj začel, kateremu je bilo še le konec, ko so vojaki prihiteli in mir storili.

*) Gosp. Feuser je jako učen kmetovalec ne le v besedi, temuč tudi djansko. Mi ga poznamo iz Ljubljane, kjer je nekoliko let bival kot posestnik mahú. Po rodu Nemec (Prus) se je v kratkem času precej naučil slovenščine in je bil Slovencem v mislih in djanjih svojih tako pravičen, da smo mnogokrat rekli: „to je edini pošten Nemec, ki ga poznamo“. Za trdno se nadjamo, da se ni izneveril, in zato ga morajo tudi štajarski Sloveni zaupljivo sprejeti.

Vred.